

A vosaltres, digníssims liberals de cabells platejats

La lluita mantinguda pels vellets fundadors de la nostra Unió Liberal, mai com avui no s'havia donat a conèixer a l'opinió pública.

El seu esperit de ciutadania i llibertat, de dignitat i democràcia, els induí a la defensa de les selectes individualitats de la llavors vila de Granollers i a aixecar el seu baluard on col·lectivament podrien alçar, alliberadora, una escola de ciutadania.

Per l'estructuració democràtica, netament democràtica, que es donà des d'un principi a la nostra associació, fou possible, des del primer moment, donar a la democràcia granollerina una personalitat plenament conscient, fent una resistència eficaç davant d'una secta de «cristers» que, amb el nom del seu déu als llavis, utilitzaven els mitjans més cafres per a fer prevaldre llur superioritat fictícia, i mantenir el prestigi dels déus endolats de la terra.

Momentàneament s'inicià una lluita aferrissada per part de la clerecia granollerina i el seu sometent (els seus guàrdia-civils de quota), contra de La Unió Liberal i els seus creadors i vivificadors, ultra les coaccions portades a terme amb el bandarrisme més canallesc contra de tots quants prenien part en els actes d'aquesta associació.

Podríem esmentar molts casos que demostren clarament les formes d'atac i coaccions realitzades, però, per a abreviar, n'esmentarem un tan solament.

A un director d'orquestra que havia acompanyat un enterrament civil, se l'amenaçà que si anava a cap altre enterrament d'ateus, se'l desterraria de Granollers per indesitjable, o potser es procediria més enèrgicament encara.

Els atacs a la nostra associació eren també acompanyats d'aquesta amenaça característica. La Unió, però, gràcies a la fermesa viril d'aquests venerables vellets que avui ens honorem en homenatjar, s'aixecà potent com una barricada on s'estrellaven les passions baixes de sostre dels representants del cel, de l'infern i del purgatori.

* * *

L'evolució de la nostra associació, tocant al seu aspecte material, ha estat senzillament formidable. Des del primer moment el crèdit li quedà obert a tot arreu i avui representa a la nostra ciutat la màxima solvència. Cal remarcar d'una manera especialíssima, l'obra de la seva escola; l'orientació pedagògica, allunyada de prejudicis carrinclons.

En quant a l'evolució ideològica, ultra ésser quelcom problemàtica, ja que no s'emmotlla precisament en el marc del liberalisme, és també força remarcable.

La part de jovent que ahir la seva ideologia eren uns compassos més o

menys rítmics, la seva fita l'últim vals, la seva orientació l'orquestra i preferien més un ball de tarda que la República i un pas doble a una biblioteca, avui ja senten els problemes polítics i socials, ja ha mort en ells l'anacronisme que sols uns havien de sacrificar-se per a tots, ja senten el neguit del que vol sortir de les palpentes, ja lluiten per la claror i la justícia, ja tenen un cervell que pensa i una convicció: Ja tenen dignitat!

* * *

A vosaltres, doncs, digníssims liberals de cabells platejats; fermes lluitadors del segle passat, us devem la personalitat i l'evolució aconseguida de La Unió Liberal.

De vosaltres, vellets venerables, liberals conscients, hem après a ésser homes; de vosaltres hem après a ésser fermes en les nostres conviccions; de vosaltres guardem les primeres lliçons de ciutadania.

La nostra ideologia pot ésser—és!—més radical que la vostra; també sentirieu, com nosaltres, el desig d'una fita única i definitiva si tinguessiu dintre vostre el foc de la joventut.

El liberalisme, tant ahir com avui, no és la definició exacte d'un ideari determinat; però cal tan sols un senzill estudi psicològic per a constatar, amb una exactitud categòrica, que el vostre liberalisme era i és radicalíssim, regint-vos per una forma més o menys doctrinària de l'apòstol de la llibertat, del creador, orientador excels i ànima del republicanisme federal.

De vosaltres, doncs, hem heretat també el radicalisme; no un radicalisme incoherent i utòpic: un radicalisme impulsat pel nostre raciocini. Es la llei evolutiva de la vida, és la força de gravetat d'una convicció arrelada a l'entorn vostre.

Vosaltres ens ensenyàreu el camí i el seguirem, pesi a qui pesi i caigui qui caigui.

Vosaltres iniciàreu la dignificació d'un poble oprès per la força tirànica d'un confessionalisme atrofiador d'ànimes, allunyant aquell poble del servilisme al que era condemnat per l'exèrcit de les figures tètriques.

El nostre radicalisme—em refereixo al de la joventut d'avui,—ens porta a continuar la vostra obra, amb la mateixa decisió que fou iniciada. Per continuar la vostra obra, sortint de l'estructuració i ambient d'avui, cal ja cercar la forma més avançada de la llibertat i democràcia. Cal passar d'una teoria excelsa a una acció conseqüent; d'un principi de llibertat, a un desenvolupament llibertari; de Pi Margall, a Lenin: Aquesta és la nostra tasca.

Si aquest és l'esperit rebel amb que ens allionaveu per a fer d'ell vostra continuïtat, heu fet dels vostres deixebles uns homes del vostre temps.

Aquest és el nostre homenatge.

ROBESPIERRE

Saludem als que foren

Creiem just, i per altra part ens és molt grat, tributar una remembrança a tots aquells homes entusiastes que, en poc o en molt, col·laboraren a fundar La Unió Liberal i que avui, en celebrar-se aquest acte d'homenatge, han deixat ja d'existir.

Repassem noms, esbrinem fets, analitzem la vida social viscuda per la nostra volguda entitat en els seus primers temps, i constatarem que tota ella estava sadollada d'idealitat, de bondat i d'humanisme; comparem-la amb la llarga època de vida materialista i vegetativa que fins suara ha portat; i, després d'un recompte detingut, ens preguntem amb enyor: ¿Podrà retornar la nostra col·lectivitat, algun dia, a la combativitat de temps passats? ¿Podrà equiparar-se, en bondat i entusiasme, el seu esperit clarivident, al què fou quan va fundar-se l'any 1887?...

Si tant d'entusiasme, si tanta abnegació s'anà apagant amb la desaparició dels primers puntals de La Unió Liberal, ¿serà possible, en l'època present, retornar-li la trajectòria que li marcaren els que pariren aquesta obra amb dolor i sacrifici?...

La tasca no és fàcil; durant molts anys s'ha perdut un temps preciós en lluites personalíssimes que corromperen el vertader esperit de nostra volguda associació, i aquest esperit corrupte hi ha qui té interès en servir-lo. Més, malgrat tot, ens sentim optimistes i esperançats; la potència intel·lectual i moral que el nostre poble, a compàs de la Humanitat tota, dedica a millorar-se, farà que la nostra joventut senti el neguit de l'ideal i els fills dels que són i dels que foren compliran el seu deure defensant la llibertat individual i col·lectiva, que tan aimaren i tan aferrissadament defensaren els nostres avant passats.

Davant la bondat i abnegació dels que foren; davant la perseverància dels que avui tan merescudament homenatgem; després d'amidar la petitesa d'ànima dels que hem trobat la tasca ja començada, no podem més que descobrir-nos amb respecte davant dels presents i gravar en el fons del nostre cor la memòria dels que ja no hi són, bo i esforçant-nos perquè el gran buit que ells ens deixaren sapiguem omplir-lo, no ja tan sols amb el talent i l'entusiasme que tots ells empraren, sino que també amb tota voluntat i modèstia, que són també un saber i una virtut.

AMIC

inquietud

Publicació quinzenal d'esquerra

Compreula! Llegeu-la! Propagheu-la!

Es de venda a la Parada de Llibres

GURG